



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Τηλ. : 210-6411526

Αθήνα, 14-12-2022

Αριθμ. Πρωτ.: 10816

Αριθ. Εγκυκλίου: 14

Προς τους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της Χώρας

ΘΕΜΑ: Η πλειστάκις παραγγελόμενη και μηδέποτε επιτυγχανόμενη προστασία του περιβάλλοντος

1. Είθισται, ο οριζόμενος, από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ως αρμόδιος για την εποπτεία και τον συντονισμό του έργου των υπευθύνων, ανά την χώρα, Εισαγγελέων σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και προστασίας δημοσίων κτημάτων, Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, να εκδίδει εγκύκλιο με την οποία παρέχει γενικές οδηγίες για την ποινική αντιμετώπιση προσβολών κατά του περιβάλλοντος.

2. Το έθος τούτο ακολουθών και εγώ, ορισθείς για το τρέχον δικαστικό έτος ως ο αρμόδιος για τα ανωτέρω, παραγγέλλω ένα και μόνο, που όμως σε αυτό συγκαταλέγονται τα πάντα: Το περιβάλλον και τα μάτια σας! Το περιβάλλον είναι υπόθεση όλων μας! *Natura est Deus!*

3. Όχι, γιατί το δικαίωμα στο περιβάλλον είναι ένα θεμελιώδες, συνταγματικά προστατευόμενο, ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα, και που ως συλλογικό κοινωνικό αγαθό ανήκει στον καθένα μας και σ' ολόκληρη την κοινωνία, αλλά γιατί το περιβάλλον είναι η ίδια μας η ζωή. Όποιος

προστατεύει το περιβάλλον, προστατεύει τη ζωή τη δικιά του και τη ζωή των μελλοντικών γενεών. Ενώ, είναι εμφανές, ότι αυτός που καταστρέφει το περιβάλλον αναιρεί τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις επιβίωσης του ανθρώπου.

4. Από την δράση μας την εισαγγελική, όλοι μας έχουμε συνειδητοποιήσει απολύτως ότι η ελληνική κοινωνία, σε αντίθεση με άλλους λαούς της Ευρώπης, αδιαφορεί πλήρως για το περιβάλλον. Αλλά, όταν ο άνθρωπος αδιαφορεί για το περιβάλλον παραλείποντας σωτήριες δράσεις γι' αυτό (βλ. το άρθρο 14 παρ. 2 ΠΚ, κατά το οποίο, στις διατάξεις των ποινικών νόμων ο όρος 'πράξη' περιλαμβάνει και τις παραλείψεις) τούτο δεν είναι ανεκτό σε μια δημοκρατική κοινωνία, αφού το περιβαλλοντικό έγκλημα επιδεινώνεται συνεχώς, με ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις στην ποιότητα της ζωής και την οικονομία.


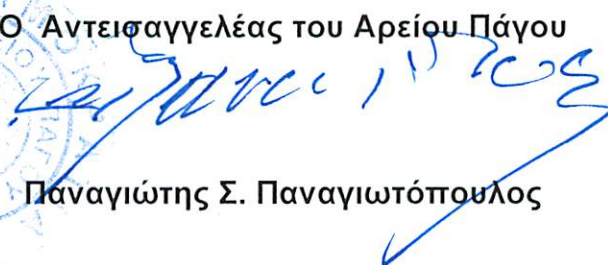
5. Συνεπώς, το ζητούμενο είναι να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο οι πολίτες και να αυξηθεί το υπηρεσιακό ενδιαφέρον των κρατικών οργάνων στην προστασία του περιβάλλοντος, των δασών, των δασικών εκτάσεων και των δημοσίων κτημάτων. Γιατί ένα σύστημα δικαίου που θέλει να σέβεται τον εαυτό του, μια έννομη τάξη που θέλει και πρέπει να γαλουχεί τους πολίτες της στην ευταξία και την απόλαυση της ζωής, οφείλει να λαμβάνει, δυστυχώς και στον ποινικό τομέα ως *ultimum refugium*, εκείνα τα απαραίτητα μέτρα, για τον σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλωστε, η προ πολλού χρόνου Οδηγία 2008/99ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17-11-2008 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσου του ποινικού δικαίου», επιβάλλει τούτο (ο Ν. 4042/2012 είναι ο νόμος με τον οποίο έγινε η εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου στην άνω Οδηγία, όπως τροποπ. με το Ν. 4819/2021).

6. Και ως προς την «γαλούχηση» των πολιτών ουδεμία αρμοδιότητα έχουμε. Αντίθετα, όμως, ως προς τα κρατικά όργανα. Και δεν αναφέρομαι μόνο στους υπό τις παραγγελίες μας δρώντες προανακριτικούς υπαλλήλους, αλλά και για άλλους κρατικούς λειτουργούς (Διευθυντές Δασών, Δασάρχες, Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, Δνσεις Περιβάλλοντος των Περιφερειών κ.α., κ.α.). Με όλους αυτούς μαζί, οι πρώτοι υπό τις παραγγελίες και οδηγίες σας και οι δεύτεροι με την επιβαλλόμενη και όλως αναγκαία υπηρεσιακή επικοινωνία και αλληλοενημέρωση, να προσπαθήσουμε να

σώσουμε ό,τι ακόμη σώζεται, μιας και είμαι πεπεισμένος ότι τα κατασταλτικά μέτρα, τα οποία χρόνια τώρα εφαρμόζονται και εφαρμόζουμε, δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα και είναι μονόδρομος η ενεργοποίηση των προληπτικών μέτρων. Των κατά την κρίση σας αναγκαίων προληπτικών μέτρων.

7. Κύριοι συνάδελφοι, ζώ με το όνειρο (και προκειμένου να λάβουν τα όνειρα εκδίκηση όπως λέει ο ποιητής) που οι ενεργοί πολίτες και τα αρμόδια κρατικά όργανα θα δίνουν «μάχη» καθημερινά για σωστικές επεμβάσεις στο περιβάλλον, δηλαδή για την ίδια μας την ζωή, κάτω από το άγρυπνο μάτι και το αδιάλειπτο υπηρεσιακό ενδιαφέρον των Εισαγγελέων της Χώρας. Γένοιτο!

8. Της παρούσας να λάβουν γνώση όλοι οι στην Υπηρεσία σας υπηρετούντες εισαγγελικοί λειτουργοί.

 Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Παναγιώτης Σ. Παναγιωτόπουλος

Κοιν: κ. κ. Εισαγγελείς Εφετών του Κράτους

Κ.Ε./